

– 90 prosent av fisken som brukes til fôr kan spises av mennesker

Vi blir stadig flere mennesker her på jorden. Forsker bak en ny, global studie mener vi med fordel kan diskutere om andelen fisk som brukes til dyrefôr er god ressursbruk.

Fiskere lossing fisk fra et skip på Perus nordlige havneby Chimbote. Peru er verdens største eksportør av fiskemel, mel som brukes som ingrediens i fôr til griser i Kina og oppdrettslaks i Europa.
FOTO: ENRIQUE CASTRO-MENDIVIL / REUTERS

Markus Thonhaugen
@markus tee
Journalist

Publisert 05.03.2017, kl. 08:21

Hvert år de siste 60 årene har i snitt 20 millioner tonn av de globale fiskerifangstene blitt brukt til andre ting enn direkte mat til mennesker, ifølge [en ny studie](#) fra University of British Columbia.

18 millioner tonn av dette benyttes til produksjon av fiskemel og fiskeolje, og ender opp som fôr til blant annet oppdrettsfisk, gris og kylling, kommer det fram av [en pressemelding](#).

Hovedforfatter bak studien Tim Cashion setter spørsmålstegn ved ressursbruken, og sier hovedkonklusjonen deres er at 90 prosent av fisken holder god nok kvalitet til at det kunne vært konsumert av mennesker direkte.

– Studien er den første som tar et globalt overblikk på alle verdens fiskerier, og hvordan sluttanvendelsen er. Det er også den første studien som trekker linjer helt tilbake til 1950, skriver han i en e-post til NRK.

Inneholder mye næring

Norge har en stor havbruk- og fiskefôrindustri. Her har vi gjort framskritt, og vi bruker i dag bare 30 prosent marine råvarer i fôret, ifølge forsker Tim Cashion ved University of British Columbia.
FOTO: PRIVAT

Det meste av fisken som går med til produksjon av mel og olje er lavkvalitet, og fra et økonomisk ståsted kan det virke fornuftig å «transformere» dette råstoffet til høyverdiprodukter som laks eller reker, forklarer Cashion.

Problemet er at fisken gjerne hentes fra sjøområder tilhørende utviklingsland. Dermed settes disse landenes fiskebestander under press, samtidig som lokalbefolkningens tilgang på fersk sjømat reduseres.

– Fisk sørger for minst 20 prosent av proteininntaket til 3,1 milliarder mennesker i verden. For ikke å snakke om essensielle mikronæringsstoffer som jern, sink og omga-3-fettsyrer, skriver Cashion.

Fisken representerer en stor mengde høykvalitets animalsk protein som kan konsumeres direkte.

Aktuell problemstilling

Med en voksende verdensbefolkning er det relevant å diskutere om mer av fisken burde vært spist av mennesker direkte, mener han. Spesielt siden de årlige fangstene ser ut til å falle med over én million tonn årlig.

– Jeg mener det viktig å maksimere de marine ressursenes bidrag til matsikkerheten. Ser vi på Europa generelt, fortsetter havbruket å vokse, skriver Cashion.

– Problemstillingen er aktuell for Norge, siden dere importerer en del av disse produktene. Samtidig om dere har vært flinkere til å bytte ut en større andel med soyamel og rapsolje.

Spiser fortsatt mye kjøtt

– Strammes det inn på ett produkt vil presset bare flytte til et annet. Hindrer vi bruk av fiskeavfall i fôr vil forbruket av soya og raps bli større, bemerker Ole Torrissen. Det er altså ingen enkel problemstilling.
FOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

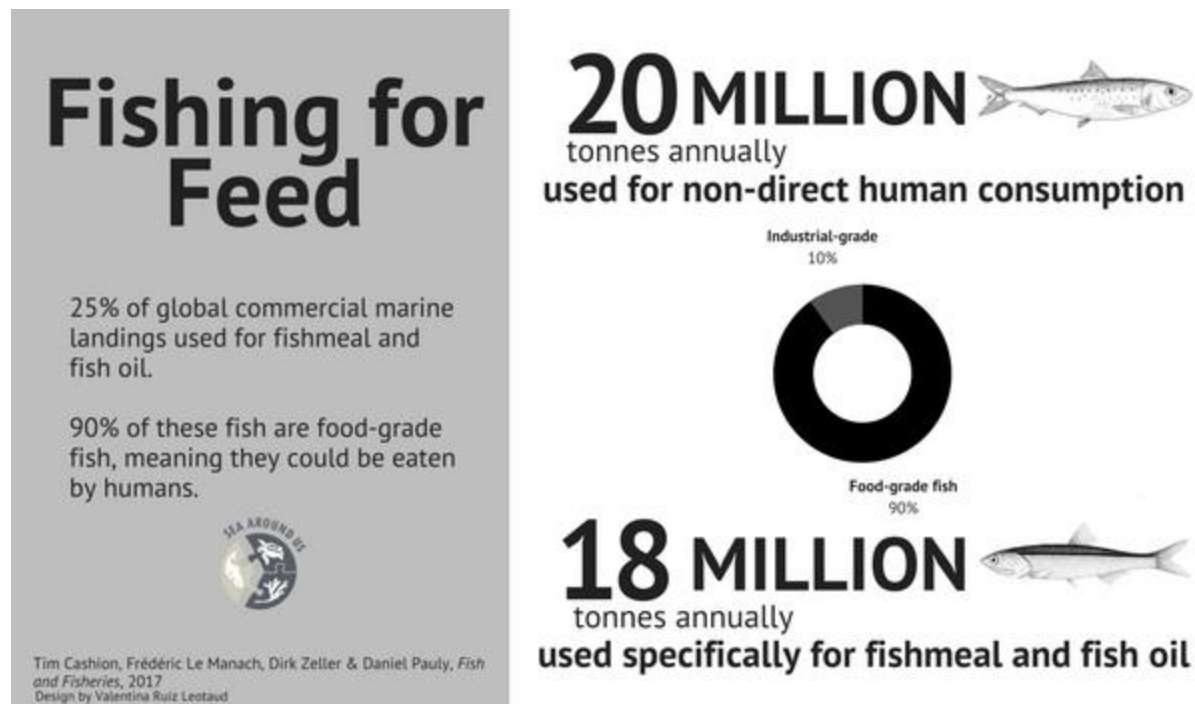
Forsker Ole Torrissen ved Havforskningsinstituttet peker på kjøttkonsumet som en utfordring.

– Den rike delen av verdens befolkning spiser alt for mye kjøtt, og så lenge vi har et høyt kjøttkonsum vil det være marked for fôr.

Det gode i situasjonen er at oppdrettsfisk utnytter fôret godt. Vi får to-tre ganger mer kjøtt igjen per enhet fôr sammenlignet med kylling og svin.

– I Norge har vi generelt sett en god utnyttelse av fiskeråstoffet. Vi sørger for at det aller meste av fisk som ikke holder akseptabel kvalitet for humant konsum og biprodukter blir samlet og brukt som fôrråstoff.

– Det gjenstår imidlertid en del når det gjelder innsamling av biprodukter fra torskefiskeriene. Der dumpes det fortsatt mye sløyeavfall, ifølge Torrissen.

Infografikk fra Sea Around Us.
FOTO: SEA AROUND US

Bakgrunn

- Forskingen er en del av «Sea Around Us»-prosjektet, et forskningsprosjekt som ledes av University of British Columbia.
- Det overordnede målet med Sea Around Us er å rekonstruere marine fiskerifangster tilbake til 1950 for alle maritime land i verden.
- Forskerne ønsker å bidra til å informere politikerne, slik at de kan gjøre gode beslutninger.
- For akkurat denne studien ble det benyttet mange ulike kilder for å fastsette hvor mye av ulike lands fangster som har gått til hhv. direkte konsum, produksjon av fiskemel og fiskeolje – og andre bruksområder.
- Kilder har vært data fra FAO, nasjonale statistikker, faglitteratur, eksportrapporter, selskaps pressemeldinger med mer.

[Kilde](#) / Tim Cashion.

Link: https://www.nrk.no/nordland/_-90-prosent-av-fisken-som-brukes-til-for-kan-spises-av-mennesker-1.13410635